

FRANSA GÜVENİLİR BİR MÜTTEFİK MİDİR?

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanı Donald Trump, 20 Aralık 2018 tarihinde Suriyeden ABD askerlerini çekeceğini açıklamıştır. Bu karara ilişkin olarak Fransa'nın ortaya koyduğu tepki dikkat çekicidir. Fransa Savunma Bakanı Florence Parly ile bilahare Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron konuya ilişkin düşüncelerini sert bir şekilde ifade etmişlerdir. Macron, müttefiklerin her zaman güvenilir olması gerektiğini vurgulayarak, omuz omuza mücadele etmelerinin beklendiğini[1] söylemiştir.

Fransa'nın bu hissiyatını anlamak mümkün olmakla beraber, bu ülkenin ittifak ilişkisi içinde olduğu başka ülkelere ne kadar müttefik olduğu tartışmaya açık bir husustur.

Fransa, açıkça, ABD'nin müttefiklerini yüzüstü bıraktığını ve güvenilmez bir müttefik olduğunu ifade etmiştir. Bunu bu kadar açık bir şekilde söyleyen bir Cumhurbaşkanı ülkesinin ne kadar güvenilir olduğunu da sorgulamalıdır. Türkiye açısından ise Fransa'nın ne derece güvenilir bir müttefik olduğu sorgulandığında, bu sorunun yanıtının olumlu olmadığı aşikârdır. Fransa, 1952'den beri Türkiye'nin NATO müttefikidir.[2] Oysa, Türkiye'nin bu ülkeye müttefik olarak duyacağı güveni gölgeleyen hususlar mevcuttur. Örneğin, Fransa yakın geçmişte Ermeni teröristleri bağrına basmış ve günümüzde de radikal ve fanatik Ermeni söylemine en çok destek veren ülkelerden biri olmuştur. Fransa, keza Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyelik müzakere sürecinde ele alınması gereken fasıllardan beşinin açılmasını engellemektedir. Ayrıca, bir terör örgütü olduğu kabul edilen PKK'nın uzantısı PYD ile günümüzde bile Suriyede işbirliği yaptığı bilinmektedir. Türkiye hayati çıkarlarını ilgilendiren böyle önemli konularda müttefiklikle bağdaşmayan politikalar izleyen Fransa gibi bir ülke ile ilişkilerinde nasıl davranmalıdır?

Ne yazık ki, eleştirilerimiz yalnızca Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un şahsına yönelik değildir. Macron'dan önceki Fransız Cumhurbaşkanı'ları da farklı bir tutum sergilememişlerdir. Fransa'nın geleneksel olarak "müttefiklik" anlayışında bir zafiyet olduğu görülmektedir. Cumhurbaşkanı Macron, Trump'ı eleştirecekse, önce kendisine ve ülkesinin dış politikasına eleştirel bir gözle bakmalıdır. Bu kapsamda, müttefiklik anlayışının gözden geçirilmesi ve müttefiklere karşı nasıl davranılması gerektiğinin bir kez daha değerlendirilmesi yararlı olacaktır. Türkiye özelinde, bu sıkıntının yalnız Fransa ile sınırlı olmadığını söylemek de mümkündür. Benzer sorular Almanya ve Alman Başbakanı Merkel bakımından da hatıra gelmektedir. Her halükârda, aynı ittifaka mensubiyette hiçbir

şekilde çifte standarda yer olmadığı kesin bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır.

[1]Macron: Trumpın Suriyeden Çekilme Kararından Derin Üzüntü Duyuyorum, Bir Müttefik Güvenilir Olmalı, *Sputniknews.com*, 23 Aralık 2018, <https://tr.sputniknews.com/avrupa/201812231036767221-macron-dan-trump-abd-cekilme-aciklamasi/>

[2]Hüseyin Bağcı, Türk Dış Politikasında 1950li Yıllar, Ankara: ODTÜ Yayıncılık, 2007, s. 35.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "FRANSA GÜVENİLİR BİR MÜTTEFİK MİDİR?." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2018 / 89. Aralık 26. Erişim Nisan 30, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/FRANSA-GUVENILIR-BIR-MUTTEFIK-MIDIR>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır